

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЦЕНТР ЗДВН
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЛЦДН у м. КОНОТОП
(місто знаходження НКП)

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____ В.М.Борнос
« ____ » _____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

НА ТЕМУ:

Структурний аналіз і оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку в
сучасній банківській практиці

Освітній рівень «Бакалавр»

Спеціальність «Фінанси, банківська права та страхування»

Керівник роботи:

_____ О. В. Щербина
(підпис) (ініціали, прізвище)

Студент:

_____ О.Є. Ягнюк
(підпис) (ініціали, прізвище)

Група:

Фз-71к

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, проф.
В.М.Боронос
" ____ " _____ 20 ____ р.

ЗАВДАННЯ
до кваліфікаційної роботи бакалавра

Студент(-ка) групи Фз-71к інституту (центру) ЦЗДФН
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Ягнюк Олеся Євгенівна

Тема роботи: Структурний аналіз і оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку
в сучасній банківській практиці

Затверджено наказом по СумДУ № _____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Термін здачі студентом завершеної роботи " ____ " _____ 20 ____ р..

Вихідні дані до роботи: нормативні і законодавчі акти, матеріали державної статистичної звітності, відомчі постанови, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань, що підлягають розробці): _____

- розглянути економічний зміст і структуру кредитного портфеля комерційного банку;
- вивчити теоретичні основи структурного аналізу і оцінки якості як основних методів аналізу кредитного портфеля;
- навести техніко-економічну характеристика АТ «УКРСИББАНК»;
- здійснити структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК»;
- запропонувати напрямки підвищення якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

Дата видачі завдання: " ____ " _____ 20 ____ р.

Керівник кваліфікаційної
роботи бакалавра:

Щербина О.В.

(вчене звання, прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Завдання прийнято до виконання " ____ " _____ 20 ____ р.

_____ (підпис студента)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра: 39с., 13 рис., 8 табл., 29 джерел.

Об'єктом дослідження є АТ «УКРСИББАНК».

Предметом дослідження є структурний аналіз та система оцінки якості кредитного портфелю банку.

Мета роботи – проведення структурного аналізу і оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку в сучасній банківській практиці для розробки рекомендацій щодо поліпшення якості його кредитного портфеля.

Методами дослідження виступили структурно-функціональний аналіз, економічний аналіз, дедуктивний метод, метод індукції, та інші.

Структура роботи. Основна частина роботи складається з трьох розділів.

У першому розділі роботи розкриваються теоретичні аспекти структурного аналізу та системи оцінки якості кредитного портфеля банку.

У другому розділі наведено техніко-економічна характеристика АТ «УКРСИББАНК» та здійснено структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

У третьому розділі запропоновано напрямки підвищення якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

БАНК, КРЕДИТ, КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ, СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ, ЯКІСТЬ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ І ОЦІНКИ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	7
1.1 Економічний зміст і структура кредитного портфеля комерційного банку	7
1.2 Структурний аналіз і оцінка якості як основні методи аналізу кредитного портфеля	12
2 АНАЛІЗ І ОЦІНКА ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ НА ПРИКЛАДІ АТ «УКРСИББАНК»	18
2.1 Техніко-економічна характеристика АТ «УкрСиббанк»	18
2.2 Структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК»	22
3 НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ АТ «УКРСИББАНК»	28
ВИСНОВКИ	34
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	37

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Банківський сектор є основою економіки будь-якої країни. Конкуренція в цій сфері досить висока. В Україні це обумовлюється тенденцією до глобалізації, яка триває останні роки, тобто скорочення кількості невеликих банків, їх злиття або поглинання більшими кредитними організаціями.

Саме тому банкам необхідно грамотно розробляти стратегію розвитку, акцентуючи увагу на конкурентні переваги. В останні роки значна роль відводиться якості пропонованих банківських продуктів і послуг. Кредитування - одне з найбільш прибуткових напрямків банківського обслуговування. З цієї причини дослідження системи оцінки якості кредитного обслуговування особливо актуально. Систему оцінки якості банківських кредитів необхідно розглядати комплексно.

Питання оцінки якості кредитного портфеля розглядають зарубіжні та вітчизняні науковці, серед яких Ю. Бугель, Н.І. Волкова, А.О. Кункель, А.В. Деменков, Л.А., Т.С. Лисенко, О.М. Колодізев, Ю.В. Серик та інші.

Сутність кредитного портфеля комерційного банку досить специфічна. На сьогоднішній день кредитний портфель є критерієм оцінки якості кредитної політики банків і прогнозування результатів кредитної діяльності протягом певного періоду часу. Метою є розвиток міжбанківської конкуренції та оптимізація кредитних портфелів в банку. Саме тому розгляд питання про сутність кредитного портфеля банку і вивчення комплексу питань, пов'язаних з процесом управління кредитним портфелем банку, дозволить поліпшити процес управління кредитним портфелем банку і підвищить конкурентоспроможність і стійкість банку.

Мета роботи – проведення структурного аналізу і оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку в сучасній банківській практиці для розробки рекомендацій щодо поліпшення якості його кредитного портфеля.

Відповідно до визначеної мети сформульовані **завдання дослідження:**

- розглянути економічний зміст і структуру кредитного портфеля комерційного банку;
- вивчити теоретичні основи структурного аналізу і оцінки якості як основних методів аналізу кредитного портфеля;
- навести техніко-економічну характеристика АТ «УКРСИББАНК»;
- здійснити структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК»;
- запропонувати напрямки підвищення якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

Об'єктом дослідження є АТ «УКРСИББАНК».

Предметом дослідження є структурний аналіз та система оцінки якості кредитного портфелю банку.

Методами дослідження виступили структурно-функціональний аналіз, економічний аналіз, дедуктивний метод, метод індукції, та інші.

Структура роботи. Основна частина роботи складається з трьох розділів.

У першому розділі роботи розкриваються теоретичні аспекти структурного аналізу та системи оцінки якості кредитного портфелю банку.

У другому розділі наведено техніко-економічну характеристика АТ «УКРСИББАНК» та здійснено структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

У третьому розділі запропоновано напрямки підвищення якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

Інформаційною базою дослідження стали бухгалтерська звітність банку за 2016-2020 рр., література вітчизняних та зарубіжних авторів, періодичні видання, нормативно-правові акти України і ресурси Інтернет.

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ І ОЦІНКИ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

1.1 Економічний зміст і структура кредитного портфеля комерційного банку

Основою існування комерційних банків є кредитні операції, що приносять йому велику частину доходів. Ефективність управління кредитними операціями безпосередньо впливає на фінансове становище кредитної організації, її рейтинг в банківській системі. Розглянемо докладніше поняття кредиту.

У сучасній економічній літературі поняття «кредит» трактується як форма руху позичкового капіталу або позичкового фонду.

Трактування Лаврушина О.І. звучить наступним чином: «Кредит - це передача одним учасником товарного обороту іншому визначеного майна з умовою повернення його еквівалента, і, як правило, сплати винагороди» [13, с.10].

Існує два підходи до визначення поняття кредит: сутнісний і прикладний.

Перший підхід спирається на дослідження економічної природи кредиту і його невід'ємних характеристик.

Прикладний підхід ставить за мету вивчення механізму реалізації невід'ємних властивостей кредиту.

«Кредитні операції банку це розміщення наявних коштів суб'єктам кредитування на умовах платності, терміновості і поворотності. Кредитні операції в банку займають головне місце у формуванні його фінансового результату і є основою його діяльності. Таким чином, управління кредитними операціями безпосередньо впливає на фінансовий стан комерційного банку» [24, с.955].

У науковій літературі вченими-економістами поняття кредитного портфеля розглядається по-різному. Одні автори пов'язують поняття кредитного портфеля з активами банку та його зобов'язаннями, інші пов'язують з

кредитними операціями, треті вважають, що кредитний портфель - це класифікована сукупність, а не просто група розрізнених елементів. Розглянемо деякі визначення «кредитного портфеля» дані різними вченими-економістами.

Найбільш повним, є визначення, яке сформулювала Тавасієва А.М.: «Кредитний портфель - це сукупність кредитів, виданих банком, на конкретний момент часу, структурований за певного істотного критерію» [25, с.50].

Автор Коваленко С.Б. вважає, що «під кредитним портфелем також слід розуміти диференційований з урахуванням ризику і рівня прибутковості набір позичок, управління яким здійснюється як єдине ціле і в процесі якого реалізується кредитна політика банку. Найважливіша властивість, яким повинен володіти кредитний портфель, - збалансованість, тобто високий ризик по одним позиках повинен нівелюватися прибутковістю і надійністю інших» [11, с.101].

У комерційному банку кредитний портфель зазвичай являє собою надані кредити клієнтам, виражені в загальному обсязі чистої позичкової заборгованості в балансі банку на конкретну дату.

Кредитний портфель клієнтів займає значну частину до загального обсягу кредитного портфеля і являє собою суму заборгованості фізичних і юридичних осіб за кредитними операціями. Таким чином, кредитний портфель - це сума боргу за активними кредитними операціями на конкретну дату.

«Сутність кредитного портфеля на категоріальному рівні - відносини між банком і його контрагентами з приводу поворотного руху вартості, які мають форму вимог кредитного характеру, а на прикладному рівні кредитний портфель являє собою сукупність активів банку у вигляді позик, врахованих векселів, міжбанківських кредитів та інших вимог, класифікованих за групами категорій якості на основі певних критеріїв» [27, с.188].

Також існує така класифікація кредитних операцій, представлена на рис. 1.1.

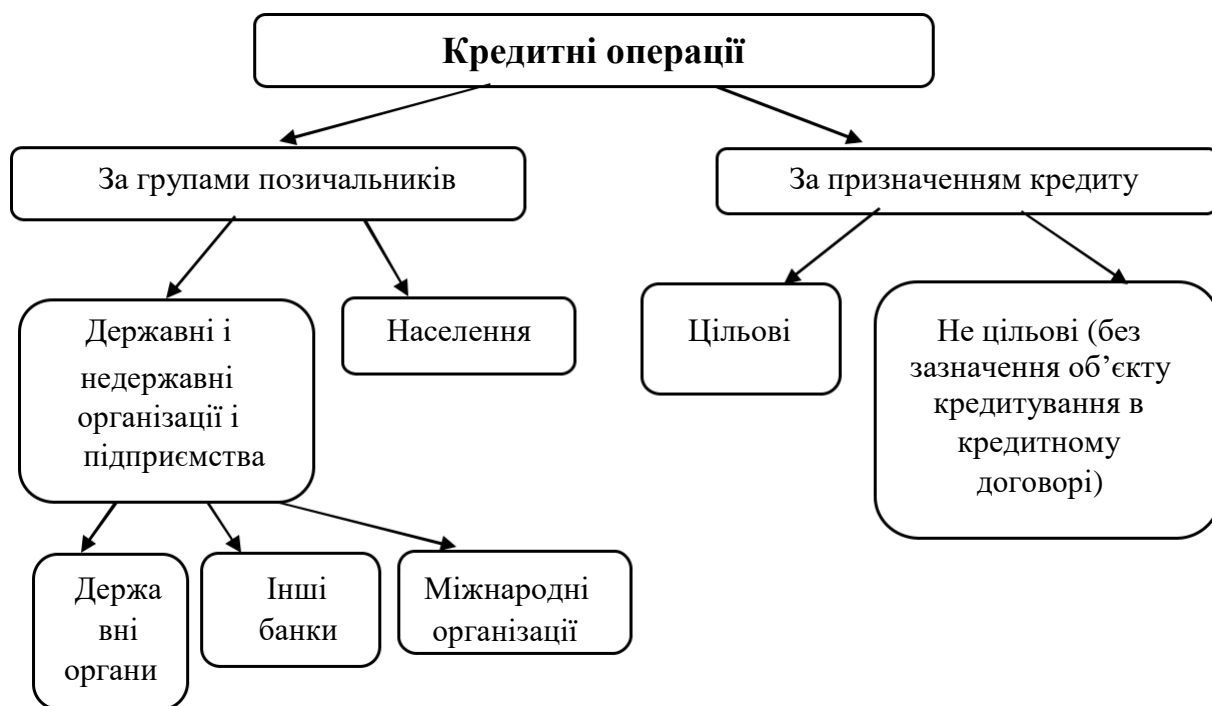

Рис.1.1 – Класифікація кредитних операцій

На рисунку 1.1 основними класифікаційними ознаками є групи позичальників і призначення кредиту. У той же час в комерційних банках присутня велика кількість видів і форм кредитування, такі як:

- тип позичальника (фізична або юридична особа, тип підприємства);
- масштабом бізнесу позичальника (малий, середній, великий бізнес);
- термінів видачі кредиту (овернайт, короткострокові кредити, середньострокові кредити, довгострокові кредити);
- за метою, одержуваного кредиту (іпотечне кредитування, автокредитування, придбання інструментів для бізнесу, не цільовий кредит т.д.);
- ступеня забезпеченості (кредитування із заставою або без).

Наразі комерційні банки видають кредити:

- юридичним особам (кредитні лінії, разові кредити, факторинг, овердрафт, лізинг, а також позабалансові кредитні операції: авалі, гарантії та акредитиви);
- фізичним особам (автокредитування, іпотечне кредитування, кредитні карти, споживче кредитування та інші);
- міжбанківські депозити і кредити;

- кредити органам державної влади» [11, с.101].

Основними етапами процедури кредитування є:

- пошук і відбір потенційних позичальників;
- залучення клієнтської бази для здійснення кредитування;
- заповнення анкети на кредит, надання підтверджуючих платоспроможність документів;
- розгляд заявки на кредит (на даному етапі відбувається аналіз платоспроможності позичальника, оцінка застави (при необхідності), перевірка позичальника і його документів в службі безпеки банку);
- видача кредиту, підписання документів;
- подальший контроль за оплатою кредиту та дотриманням умов кредитного договору.

Надаючи кредити, банк націлюється не тільки до їх кількісного збільшення, але і до збільшення якості [26, с.327].

«Існують різні види кредитного портфеля, серед яких виділяють два види:

- валовий портфель (сукупний обсяг виданих банком кредитів на певний момент часу);
- чистий портфель (валовий портфель за вирахуванням суми резервів на покриття можливих збитків за кредитними операціями).

Формування кредитного портфеля відбувається в наступному порядку:

- 1) встановлення лімітів кредитування;
- 2) відбір конкретних об'єктів кредитування (і оцінка кредитоспроможності позичальника);
- 3) аналіз і моніторинг стану кредитного портфеля» [5, с.38].

Структура кредитного портфеля залежить від чинників: ризику і прибутковості окремих позичок, попиту позичальників на окремі види кредитів, встановлених Національним Банком України, нормативів кредитних ризиків, структури кредитних ресурсів банку (короткострокові / довгострокові).

«Крім цього, на динаміку і структуру формування кредитного портфеля впливають і макроекономічні чинники, в тому числі такі як:

- розвиток системи фінансування різних інвестиційних проєктів, реалізація яких стала можливою завдяки національним і міжнародним економічним проєктам;

- фаза циклу макроекономічного розвитку: як правило, потреба в інвестиціях збільшується в період активного росту економіки;

- різні інструменти державного грошово-кредитного регулювання: ставка рефінансування, норма обов'язкових резервів, операції на відкритому ринку» [11, с.103].

Щороку в будь-якому комерційному банку формується програма залучення фінансових ресурсів, розроблена на основі аналізу ризиків, залучених ресурсів, рівня доступності коштів, і фінансової обґрунтованості. Дана програма складається з наступних основних складових:

1. Залучення короткострокових джерел фінансування для підтримки необхідного рівня ліквідності, фінансування короткострокових активів, розширення лінійки продуктів.

2. Виявлення необхідності використання інструментів рефінансування поточної позичкової заборгованості, в тому числі простроченої. На даному етапі розглядається можливість зміни процентних ставок за договорами, термінів, наданих кредитів, можливості дострокового погашення кредиту і т.д.

3. Розрахунок величини, обґрунтованості та інструментів для довгострокового фінансування.

4. Аналіз ефективності і вартості залучених джерел фінансування.

«Для вирішення завдання формування оптимального кредитного портфеля банку в динаміці необхідно мати в розпорядженні значення ряду параметрів, що впливають на прийняття рішення. Зокрема, повинні бути відомі:

- початковий фінансовий стан банку;
- інтервал планування (дати початку і кінця);
- потреби клієнтів в кредитних ресурсах;
- частки, що визначаються самим позичальником;

- характеристики існуючих кредитних програм банку (процентні ставки, частота внесків, їх кількість і т.ін.

- мінімальна сума кредиту, яка може бути видана клієнту» [5, с.37].

Таким чином, результативність діяльності комерційного банку безпосередньо залежить від ефективності обраної стратегії формування кредитного портфеля, методів його управління і постійною роботою над його поліпшенням. Для кожного банку в даний час стоїть завдання в створенні оптимального кредитного портфеля.

1.2 Структурний аналіз і оцінка якості як основні методи аналізу кредитного портфеля

Основоположним моментом в управлінні кредитним портфелем комерційного банку є вибір критерію оцінки якості кожного кредиту і всієї їх сукупності.

В цілому під якістю кредитного портфеля можна розуміти таку властивість його структури, яка має здатність забезпечувати максимальний рівень прибутковості при допустимому рівні кредитного ризику і ліквідності балансу (чим вище забезпеченість і прибутковість позики, тим вище якість позички).

«Від якості і структури кредитного портфеля в більшій мірі залежать фінансові результати діяльності банку, його стійкість і ділова репутація. Якісний кредитний портфель позитивно впливає на ліквідність банку і його надійність. Ефективність проведеної комерційними банками кредитної політики залежить від якості сформованого кредитного портфеля. Низька якість кредитного портфеля є основною причиною банкрутства багатьох банків» [10, с.16].

Під системою оцінки якості банківських кредитів слід розуміти сукупність кількісних методів розрахунку і якісних, суб'єктивних критеріїв, розроблених відповідно до стратегії розвитку банку. Неможливо оцінювати таке поняття як «якість» тільки з точки зору керівництва, оскільки банківський сектор у своїй діяльності робить ставку на клієнтів. Іншими словами, існує пряма залежність

між ступенем задоволеності споживача якістю наданих кредитних послуг (продуктів) і величиною якості кредитного портфеля банку. Таким чином, для формування ефективної системи оцінки якості банківських кредитів, необхідно використовувати комплексний підхід при оцінці якості кредитного продукту і якості кредитного портфеля з урахуванням ступеня ризиків і перспектив. [6, с.28].

«Кількісний аналіз передбачає вивчення складу і структури кредитного портфеля в динаміці (за кілька років або поквартально) за кількісними критеріями, які поділяють на:

- обсяг і структуру за видами кредитів;
- структуру кредитів за групами кредитоотримувачів;
- ціну кредитів;
- терміни кредитів;
- своєчасність погашення кредитів;
- галузеву приналежність;
- види валют» [5, с.37].

Оцінка якості кредитного портфеля проводиться за наступними етапами, які наведені на рисунку 1.2.

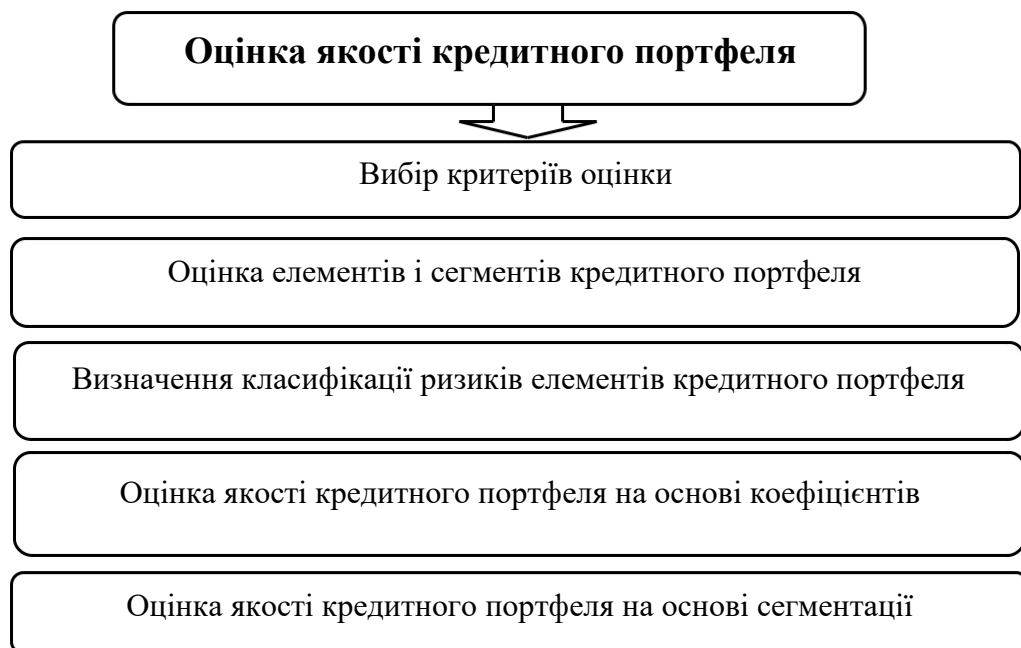

Рис.1.2 - Етапи оцінки якості кредитного портфеля банку

Для ефективної оцінки якості кредитного портфеля банку, повинні бути здійснені всі етапи, представлені на рисунку 1.2. У той же час рівень якості кредитного портфеля комерційного банку залежить від таких показників як:

- 1) співвідношення власних показників з показниками аналогічних за розміром банків;
- 2) зміна підсумкової банківської оцінки балів;
- 3) співвідношення фактичних показників з прийнятими на законодавчому рівні або банком стандартами.

Структурний аналіз виступає найважливішою частиною оцінки якості кредитного портфеля комерційного банку.

Кредитний портфель в даному випадку піддається сегментації за різними критеріями. Основні критерії сегментації представлені на рис. 1.3.

Рис.1.3 - Критерії сегментації кредитного портфеля

Основні висновки про якість кредитного портфеля комерційного банку формуються на підставі показників, отриманих в результаті проведення структурного аналізу. Система структурного аналізу включає наступні етапи, які наведені на рис.1.4.

Здійснення структурного аналізу за даними етапами дозволяє з'ясувати чи існує у банку надмірна концентрація кредитів в конкретному сегменті, побачити

найбільші частки великих кредитів, розпізнати кредити, видані з низькою ймовірністю повернення, виявити причини і джерела ризику. Частка прострочених кредитів істотно впливає на якість кредитного портфеля і безпосередньо впливає на найважливіші показники стійкості банку, такі як ліквідність і прибутковість.

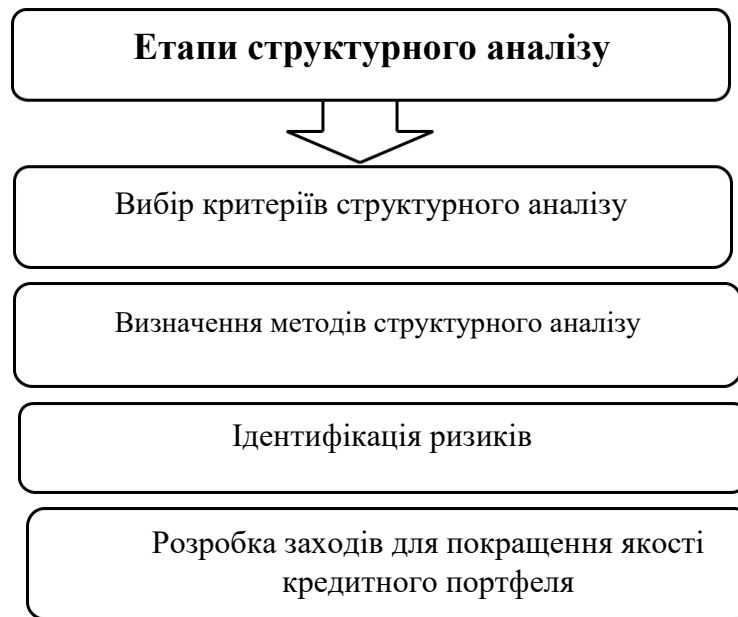

Рис.1.4.- Етапи структурного аналізу

У той же час для оцінки якості кредитного портфеля в основному використовуються такі основні показники:

- прибутковість кредитного портфеля;
- ступінь кредитного ризику;
- ліквідність кредитного портфеля.

Під прибутковістю кредитного портфеля розуміється сукупність доходів банку по кредитах на конкретну дату. Чим більше величина даного показника, тим вище якість кредитного портфеля.

Ступінь кредитного ризику, як показник оцінки, обернено пропорційний величині якості. Тобто, чим менша величина кредитного ризику, тим краща якість кредитного портфеля.

Ліквідність кредитного портфеля банку забезпечується своєчасним поверненням позичальником кредиту банку. Для оцінки якості банківських

кредитів по даному показнику розраховується кілька коефіцієнтів, що характеризують ліквідність банку в цілому: показник миттєвої ліквідності, показник поточної ліквідності і показник довгострокової ліквідності. Для кожного з цих коефіцієнтів існують нормативні значення, вихід за межі яких призводить до підвищення або зниження ліквідності банку, а, отже, і якості кредитного портфеля.

Показники якості кредитного портфеля банку є об'єктивними, так як мають конкретні значення, обчислені за загальноприйнятими формулами. Існують макроекономічні та мікроекономічні чинники, які можуть вплинути на величину показників, використовуваних для оцінки якості кредитного портфеля.

Таблиця 1.1 - Фактори, що впливають на величину показників, які використовуються для оцінки якості кредитного портфеля

Критерій якості	Фактори	
	Макроекономічні	Мікроекономічні
Дохідність	Прибутковість і рентабельність компанії; Доходи населення; Вимоги законодавства щодо регулювання процентних ставок;	Вартість і структура власних і позикових джерел коштів Склад кредитного портфеля Величина витрат на діяльність банку
Ліквідність	Стан ринку похідних інструментів і механізмів рефінансування	Доступ до інструментів рефінансування. Відповідність активів і пасивів за обсягами і термінами
Ризикованість	Вимоги законодавства щодо регулювання процентного і кредитного ризиків Фінансовий стан і стабільність доходів потенційних позичальників Доступність джерел інформації	Рівень організації кредитного процесу Ефективність застосовуваних кредитних технологій Ефективність внутрішньобанківської системи ризик менеджменту

Наявність або відсутність різних методів управління кредитним портфелем, ступінь відповідності проведеної кредитної політики очікуванням клієнтів, методики, які використовуються для оцінки кредитоспроможності позичальників - параметри, які допомагають оцінити якість банківських кредитів з точки зору, як керівництва банку, так і споживачів.

Коефіцієнт якості кредитного портфеля, в загальному вигляді, може бути представлений як:

$$K = \frac{PPZ}{ЧПЗ} \quad (1.1)$$

Де Кякп – коефіцієнт якості кредитного портфеля; ППЗ - прострочена позичкова заборгованість; ЧПЗ – чиста позичкова заборгованість.

Коефіцієнт якості кредитного портфеля потрібно визначати, як відношення розрахункового резерву на можливі втрати за позиками до суми позикової заборгованості за основним боргом. Причому, якщо зазначений коефіцієнт більше 6%, то це говорить про те, що кредитний ризик портфеля високий.

З іншого боку, на якість кредитного портфеля впливає рівень процентного доходу, який приносять видані кредити. Мінімальна межа прибутковості визначається собівартістю кредитних операцій і плюс відсоток, який необхідно сплатити за ресурси, які були вкладені в капітал. Максимальною межею можна назвати рівень маржі комерційного банку.

Таким чином грамотна кредитна політика, правильно проведений аналіз кредитного портфеля підвищують рівень якості виданих кредитів для клієнтів.

2 АНАЛІЗ І ОЦІНКА ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ НА ПРИКЛАДІ АТ «УКРСИББАНК»

2.1 Техніко-економічна характеристика АТ «УКРСИББАНК»

АТ «УКРСИББАНК» знаходиться серед п'ятірки найбільших банків України (беручи до уваги показники капіталу, активів та кредитного портфелю). Стратегія банку націлена на утримання лідерських позицій та подальший розвиток згідно із стандартами Групи БНП Паріба на українському ринку банківських послуг.

АТ «УКРСИББАНК» має розгалужену структуру управління, яка наведена на рис. 2.1

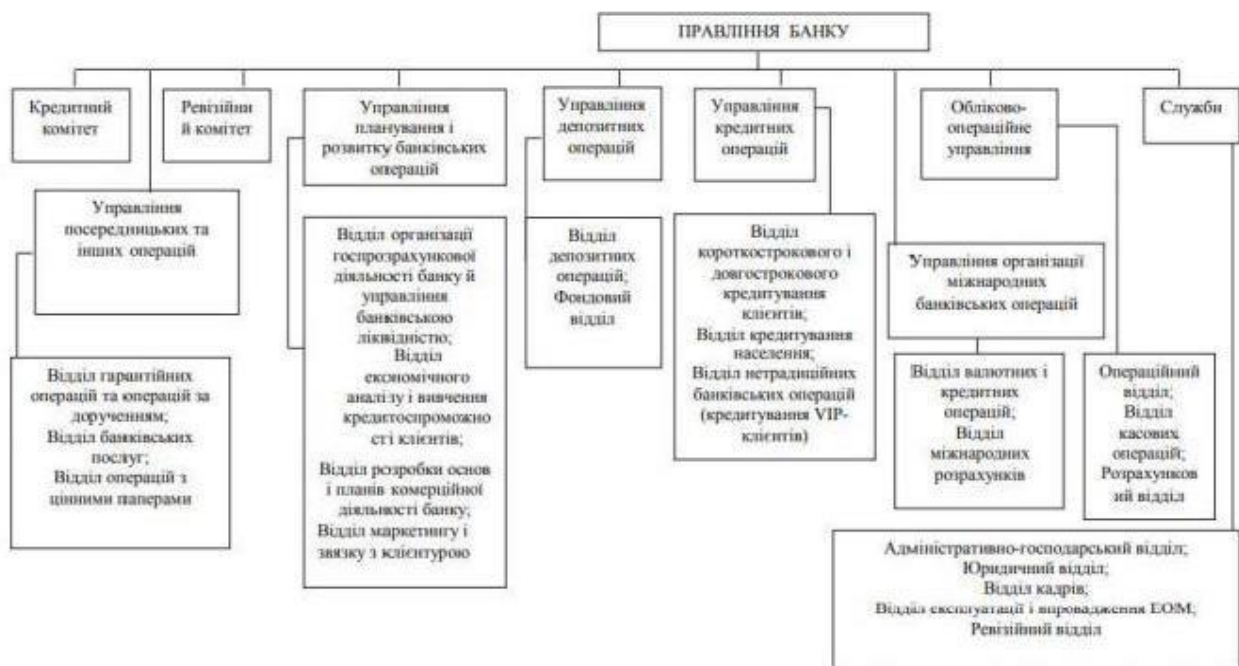

Рис.2.1 - Організаційна структура АТ «УКРСИББАНК»

Аналізуючи організаційну структуру АТ «УКРСИББАНК», потрібно зазначити, що дана структура розділяється на відділи. Кожний окремих відділ має керівника, який розподіляє обов'язки та відповідає за результати роботи.

Головним органом АТ «УКРСИББАНК» є загальні збори акціонерів.

Банк надає великий асортимент продукції та послуг юридичним та фізичним особам. АТ «УКРСИББАНК» працює з корпоративними клієнтами, а також велику увагу приділяє малому та середньому бізнесу. Окрім цього здійснює обслуговування фізичних осіб. Спектр послуг АТ «УКРСИББАНК» наведено на рис.2.2. та 2.3

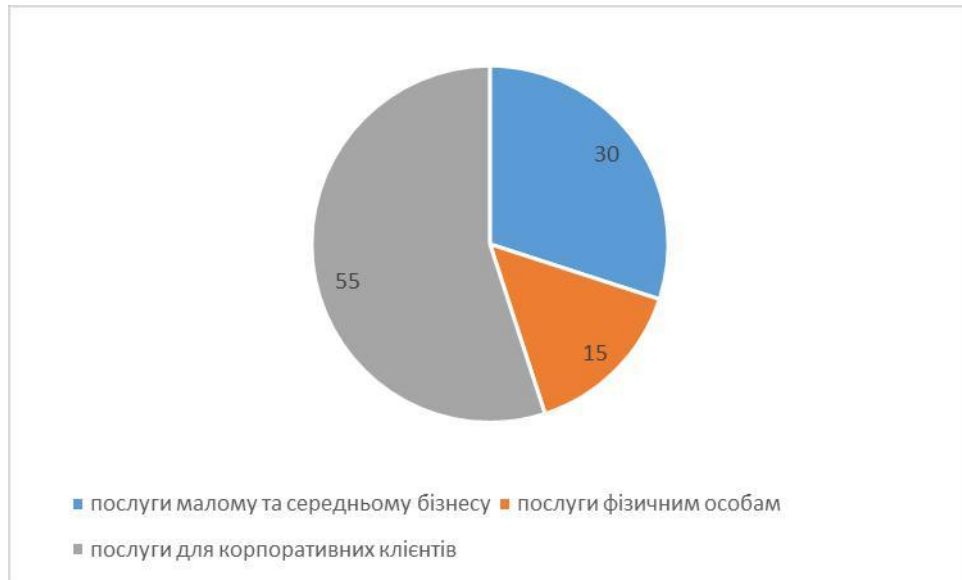

Рис.2.2 - Спектр послуг АТ «УКРСИББАНК»

Рис.2.3 – Види послуг АТ «УКРСИББАНК»

Мережа банківського обслуговування банку (станом на 31 березня 2021 року) становить 269 безбалансове відділення в 192 містах і селищах міського типу України [17].

Для економічного аналізу діяльності банку необхідно провести аналіз економічних показників, які ми візьмемо зі звітів АТ «УКРСИББАНК» за 2016-2020 роки, вивчемо динаміку абсолютних та відносних відхилень та відобразимо в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 - Фінансові результати АТ «УКРСИББАНК» за 2016-2020 рр.

	2016	2017	2018	2019	2020	Абс.відх. 2020/2019	Абс.відх. 2020/2016	Відносне відх. 2020/2019	Відносне відх. 2020/2016
Процентний дохід, тис.грн	4 005,81	3 260,90	4 585,74	5 236,31	3 958,14	-1 278,17	-47,67	-24,41	-1,19
Процентні витрати, тис.грн	1 250,59	614,02	705,47	1 030,14	662,88	-367,26	-587,72	-35,65	-46,99
Чистий процент доходу, тис.грн	2 755,22	2 646,88	3 880,27	4 206,17	3 295,26	-910,91	540,04	-21,66	19,60
Комісійні доходи, тис.грн	1 616,04	1 974,33	2 148,00	2 304,14	2 273,10	-31,04	657,06	-1,35	40,66
Комісійні витрати, тис.грн	326,47	437,87	523,86	567,15	567,00	-0,15	240,54	-0,03	73,68
Чистий комісійний дохід, тис.грн	1 289,57	1 536,46	1 624,14	1 736,99	1 706,10	-30,89	416,52	-1,78	32,30
Чистий дохід від банківської діяльності, тис.грн	4 626,38	4 470,99	6 031,16	6 441,21	5 590,98	-850,23	964,61	-13,20	20,85
Сукупний операційний дохід, тис.грн	2 598,35	2 039,04	3 142,43	3 033,76	1 906,99	-1 126,77	-691,36	-37,14	-26,61
Чистий операційний збиток, тис.грн	1 001,12	1 656,35	3 263,71	2 880,47	1 596,38	-1 284,09	595,26	-44,58	59,46
Прибуток до оподаткування, тис.гр	-975,70	1 995,38	3 299,17	2 910,06	1 607,55	-1 302,51	2 583,24	-44,76	-264,76
Податок на прибуток, тис.грн	58,50	335,56	510,32	295,02	283,15	-11,87	224,65	-4,02	384,02
Чистий прибуток банку, тис.грн	-1 034,20	1 659,82	2 788,85	2 615,04	1 324,40	-1 290,65	2 358,59	-49,35	-228,06

Основним показником діяльності є чистий прибуток.

На рис. 2.4 наведено динаміку зміни чистого прибутку АТ «УКРСИББАНК».

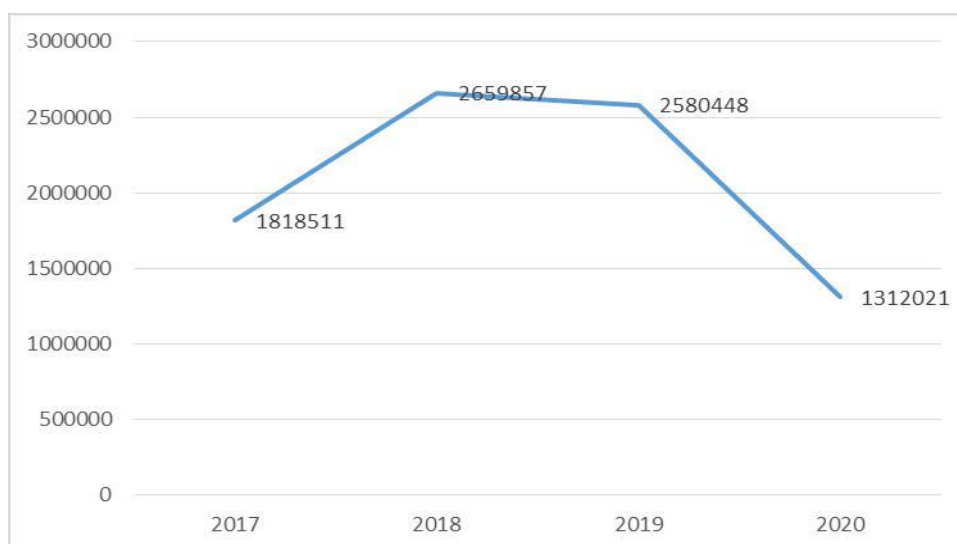

Рис.2.4 - Динаміка зміни чистого прибутку АТ «УКРСИББАНК»

Як видно з рисунка, чистий прибуток не має однозначної тенденції. У 2018 році був найвищий показник і становив 2659857 тис. грн. У 2019 році прибуток дещо зменшився і становив 2580 448 тис. грн. А у 2020 році цей показник різко скоротився до 1312021 тис. грн., що на 49,3% менше у порівнянні з 2018 роком. На цю ситуацію вплинула невизначеність, пов'язана з поширенням коронавірусу.

Далі розглянемо динаміку власного капіталу банку АТ «УКРСИББАНК» і зобразимо на рисунку 2.5.

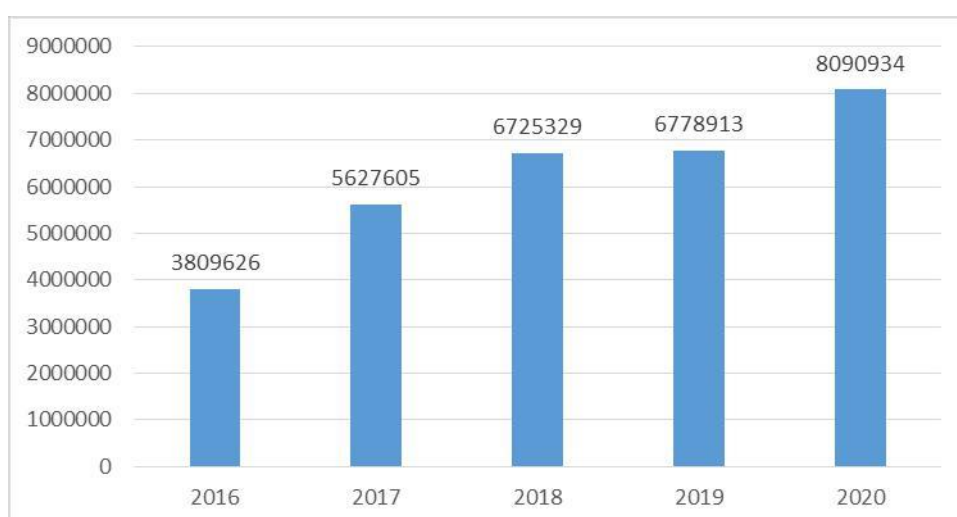

Рис.2.5 - Динаміка власного капіталу банку АТ «УКРСИББАНК» за 2016-2020 роки

На рис.2.5 продемонстровано зростання власного капіталу банку. Він збільшився з 3809626 тис.грн. у 2016 році до 8090934 тис.грн. у 2020 році. Збільшення становить 212, 38%.

Найбільший вплив на зміну фінансового результату АТ «УКРСИББАНК» в 2020 році надали:

- кредитування юридичних і фізичних осіб;
- операції з іноземною валютою і дорогоцінними металами;
- операції з цінними паперами, а також доходи від участі;
- розрахунково-касове обслуговування;
- документарні операції.

Таким чином, можна зробити висновок, що АТ «УКРСИББАНК» продовжує слідувати принципам відповідального ведення бізнесу, веде ефективну діяльність з точки зору динаміки бізнесу і зростання основних фінансових показників і продовжує фокусуватися на постійне поліпшення клієнтського сервісу та вдосконаленні якості обслуговування.

2.2 Структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК»

Чиста позичкова заборгованість АТ «УКРСИББАНК» представлена кредитним портфелем банку, що складається з кредитів фізичних осіб, юридичних осіб та кредитних організацій.

Структурний аналіз кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК» розпочато з аналізу динаміки чистої позичкової заборгованості банку за період і частки її в активах АТ «УКРСИББАНК».

У таблиці 2.2 та на рисунку 2.6 представлена частка чистої позичкової заборгованості в активах АТ «УКРСИББАНК».

Таблиця 2.2 – Динаміка частки чистої позичкової заборгованості в активах АТ «УКРСИББАНК»

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Активи	45329635	46179779	52013088	53197220	72315976
Кредити та заборгованість клієнтів	20680373	22223062	26137962	21371168	21067038
Частка кредитів та заборгованості у активах	45,62219	48,12293	50,25266	40,17347	29,13193

Рис.2.6 - Динаміка частки чистої позичкової заборгованості в активах АТ «УКРСИББАНК»

З таблиці 2.1 видно, що активи АТ «УКРСИББАНК» постійно зростають. З 45329635 тис. грн. у 2016 до 72315976 тис. грн. у 2020 році. А кредити та заборгованість клієнтів не мають чіткої тенденції. До 2018 року відбувалося збільшення. У 2016 році частка кредитів та заборгованість клієнтів у активах становила 45,62%, у 2018 - 50,25%. З 2019 року частка поступово зменшувалась і у 2020 році становила лише 29,13%.

Щодо позичальників, то АТ «УКРСИББАНК» в 2016-2020 рр. надавав пріоритет юридичним особам, (табл. 2.3). Якщо у 2016 році питома вага кредитів юридичним особам становила 67,04 %, то у 2019 році вона збільшилась і становила 72,04 %. Частка кредитів, які видані фізичним особам у 2016 році

становила 32,96%, і в наступні роки мала тенденцію до зменшення, у 2020 році становила 28,07%.

Таблиця 2.3 – Аналіз кредитної активності АТ «УКРСИББАНК» за 2016-2020 рр.

Показники	2016	2017	2018	2019	2020
Загальна сума кредитів клієнтам, млн. грн.	27 472,84	28 568,76	29 708,11	23 346,42	23 044,42
Кредити юридичним особам, млн. грн.	18 418,26	20 225,34	22 986,47	16 819,25	16 574,81
Питома вага кредитів юридичним особам в загальній сумі кредитів банку	67,04	70,80	77,37	72,04	71,93
Кредити фізичним особам, млн. грн.	9 054,58	8 343,42	6 721,64	6 527,17	6 469,61
Питома вага кредитів фізичним особам в загальній сумі кредитів банку	32,96	29,20	22,63	27,96	28,07

Концентрацію клієнтського кредитного портфелю АТ «УКРСИББАНК» наведено в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 - Концентрація клієнтського кредитного портфелю АТ «УКРСИББАНК» за 2016-2020 роки

Показники	2016		2017		2018		2019		2020	
	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%
комерційна діяльність і торгівля	7126938	26	8343414	29	10329294	35	9984702	42	10413774	45
фізичні особи	9054577	34	8745384	31	6721635	22	6527169	28	6469606	28
промислове виробництво	736406	3	777571	3	540770	2	3106336	13	2571228	11
сільське господарство та харчова промисловість	6558540	24	6092097	21	6480225	22	1018117	4	959391	4
транспорт та послуги зв'язку	1738491	6	3366130	14	4127780	12	332863	1	487771	2
інше	2257892	7	1245819	2	1508403	7	21744	1	114411	1

З таблиці видно, що в АТ «УКРСИББАНК» сформовано диверсифікований кредитний портфель, значну частку якого становлять кошти надані підприємствам, що проводять комерційну діяльність і торгівлю, промислове виробництво, сільське господарство та харчову промисловість.

У таблиці 2.5 представлені відомості про тривалість прострочених платежів розподілені за фактичними термінами прострочення.

Таблиця 2.5 - Відомості про тривалість прострочених платежів розподілені за фактичними термінами прострочення в АТ «УКРСИББАНК» за 2019 та 2020 роки

Показники	2019		2020	
	сума	%	сума	%
Не прострочені	5618684	75,28	5509289	75,08
1-30 днів прострочення	174 832	2,34	132 052	1,80
31-60 днів прострочення	47 266	0,63	54 158	0,74
61-90 днів прострочення	33108	0,44	39992	0,54
статус дефолту	1589893	21,30	1602832	21,84
Усього	7463783	100,00	7338323	100,00

За даними таблиці 2.5 видно, що 75% кредитів повертаються вчасно., а більше 21% кредитів мають статус дефолту.

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків фінансових активів, УКРСИББАНК розподіляє фінансові активи на п'ять рівнів ризику, у залежності від якості та ознак дефолту клієнта, а саме: висока якість, середня, якість нижче середньої, низька якість та якість дефолту.

У таблиці 2.6 наведено відомості про розподіл кредитного портфеля банку за категоріями якості станом на 2019-2020 роки

Таблиця 2.6 - Відомості про розподіл кредитного портфеля банку за категоріями якості станом на 2019-2020 роки

Показник	Дата	Категорія середньої якості	Категорія якості нижче середньої	Категорія низької якості	Категорія якості дефолту	Без присвоєної категорії	Усього
Кредити та заборгованості клієнтів за амортизованою собівартістю	2019	19,45	43,09	5,32	0,18	31,96	100
	2020	23,04	39,75	5,20	0,18	31,84	100

Значущим інструментом формування якісного кредитного портфеля банку є використання інструментів забезпечення.

Забезпеченням в банку може служити застава активів в формі нерухомості, обладнання, транспортних засобів, іншого майна, товарів в обороті і т.д., застава прав вимоги, поручительства і / або гарантії, а також фінансові інструменти, такі як грошові кошти, високоякісні інвестиції, цінні папери і т.д. Залежно від виду забезпечення застосовуються різні дисконти, що відображають його якість і ліквідність.

У таблиці 2.7 наведена інформація про кредити та заборгованість клієнтів за амортизованою собівартістю за переважними видами забезпечення в АТ «УКРСИББАНК» за період з 2017 по 2020 роки.

За наведеними даними можна стверджувати, що більше 70% кредитів забезпечені гарантіями та депозитами протягом останні чотири роки. Частка кредитів, які забезпечені споживчими товарами, зростає з кожним роком. Так у 2017 році їх частка становила 8,31%, а у 2020 році вона зросла до 17,10%. Частка кредитів, які забезпечені нерухомістю навпаки зменшується з кожним роком. Якщо у 2017 році їх частка становила 18,88%, то у 2020 році вона знизилась до 7,97%.

Таблиця 2.7 - Кредити та заборгованість клієнтів за амортизованою собівартістю за переважними видами забезпечення в АТ «УКРСИББАНК» за період з 2017 по 2020 роки

	2017		2018		2019		2020	
	сума	%	сума	%	сума	%	сума	%
Кредити, забезпечені гарантіями та депозитами	15915152	71,62	19608667	75,02	15644925	73,21	15538986	73,76
Кредити, забезпечені споживчими товарами	1847090	8,31	2665861	10,20	3 489 185	16,33	3 602 381	17,10
Кредити, забезпечені нерухомістю	4196332	18,88	3551153	13,59	1 939 480	9,08	1 679 876	7,97
Незабезпечені овердрафти	262830	1,18	312281	1,19	297578	1,39	245795	1,17
Усього	22221404	100	26137962	100	21371168	100	21067038	100

Результати структурного аналізу і аналізу якості АТ «УКРСИББАНК» свідчать про середню якість сформованого кредитного портфелю банку. У той же час банк намагається своєчасно проводити заходи з управління якістю кредитного портфелю і зниження його ризиків. Але в даний час в АТ «УКРСИББАНК» існують проблеми зростання простроченої заборгованості, що негативно впливає на якість кредитного портфелю банку. Відповідно банку рекомендується проводити більш ефективні заходи щодо попередження та стягненню простроченої заборгованості за всіма видами кредитів.

3 НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ АТ «УКРСИББАНК»

Формування оптимального та якісного кредитного портфеля як один з основних напрямків розміщення фінансових ресурсів є найважливішим питанням для будь-якого банку.

В результаті отриманих даних аналізу структури і якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК» спостерігаються дві основні проблеми:

- досить велика частка кредитів і заборгованостей в активах банку з простроченими платежами;
- в портфелі кредити в статусі дефолту становить більше 20% від всього портфеля прострочених позичок, що свідчить про низьку ймовірність їх погашення.

Для вирішення зазначених проблем АТ «УКРСИББАНК» рекомендується:

1. Провести заходи щодо вдосконалення оцінки кредитоспроможності потенційного позичальника використовуючи комплекс наявної інформації про позичальника і як про індивідуального підприємця.

При проведенні оцінки діяльності АТ «УКРСИББАНК» у напрямку кредитування фізичних осіб було виявлено перевищення темпів зростання позик, за якими були прострочені виплати, в порівнянні з аналогічною частиною кредитного портфеля. Сформована кон'юнктура зумовила потребу і актуальність модернізації існуючих методик оцінки кредитоспроможності фізичних осіб. Якщо брати до уваги те, що портфель позик, виданих фізичним особам, складається не тільки з фізичних осіб в класичному розумінні, а й фізичних осіб в як приватні підприємці і беручи до уваги існуючі підвищені ризики, пов'язані з веденням підприємницької діяльності, слід покращувати методику оцінки кредитного ризику позичальників індивідуальних підприємців. Схема комплексної оцінки такого потенційного позичальника представлена на рисунку

3.1 і складається з 5 важливих етапів.

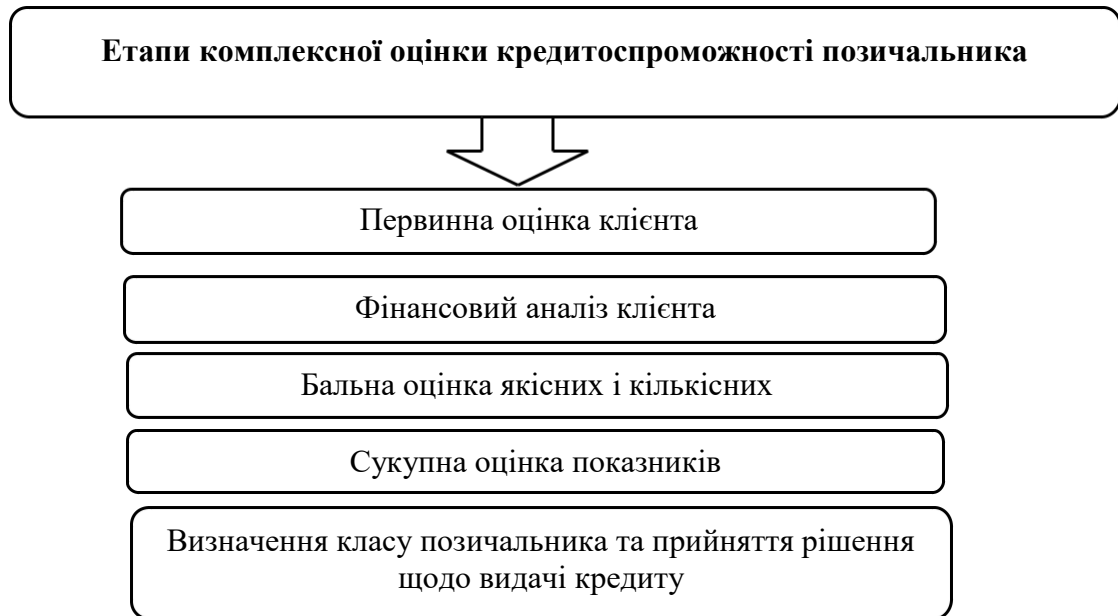

Рис.3.1 - Етапи комплексної оцінки кредитоспроможності потенційного позичальника

На перших трьох етапах відбувається загальна оцінка потенційного позичальника як фізичної особи - уточнюється мета, для якої береться позика (особиста або вкладення в бізнес); додатковий дохід, який офіційно не відображається у звітності і інша стандартна інформація для отримання кредиту. За підсумками проведення фінансового аналізу стану потенційного позичальника на базі основних даних, необхідно провести коригування на додаткові дані, які були виявлені при спілкуванні з клієнтом. На третьому етапі відбувається привласнення потенційному позичальникові персональної оцінки або балів на основі отриманої інформації.

На рисунку 3.2 представлені коефіцієнти, які повинні враховуватися на четвертому етапі оцінки і скорегують рейтинг позичальника.

Додаткові метрики оцінки кредитоспроможності позичальника в даний момент в банку не використовуються.

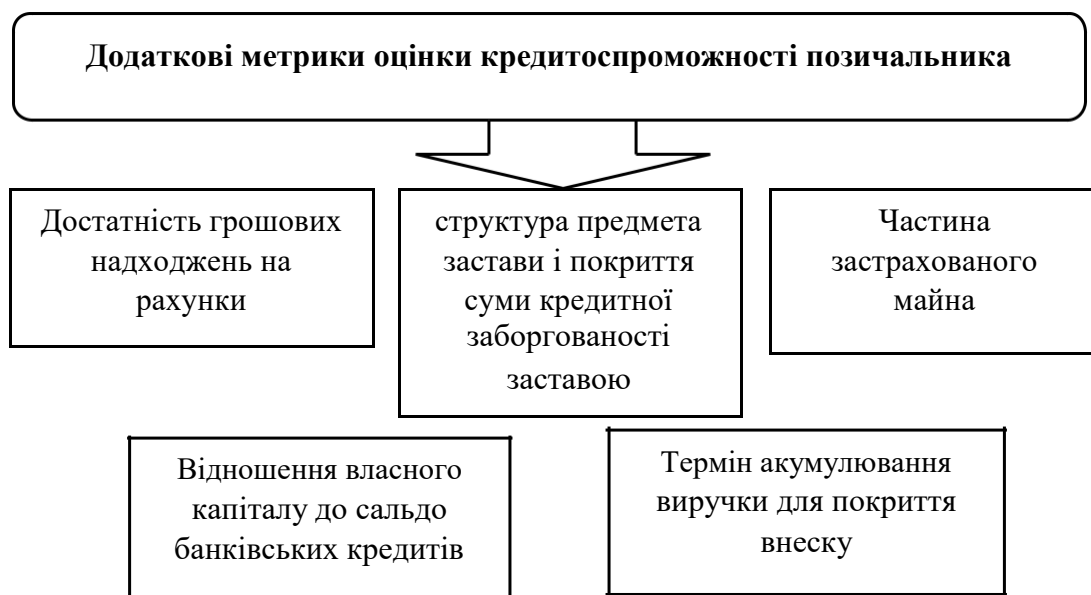

Рис. 3.2 - Додаткові метрики оцінки кредитоспроможності позичальника

Дані метрики повинні аналізуватися андеррайтером на основі фінансової звітності позичальника-індивідуального підприємця. Для отримання позитивного рішення по кредиту повинні дотримуватися наступні вимоги при оцінці даних метрик:

1. Надходження грошових коштів на рахунки повинні бути регулярними і складати від 10-30% від оборотного капіталу компанії.
2. Структура предмета застави оцінюється при великих кредитах більше 5 млн. грн., коли інших метрик недостатньо для отримання кредиту. В даному випадку оцінюється можлива застава (майно, депозити, цінні папери) і видається позика при позитивному рішенні. Сума оцінюваної застави повинна покривати не менше 75% від суми передбачуваного кредиту. Чим вище вартість оцінюваного майна, тим більшу суму кредиту може отримати позичальник.
3. Відношення власного капіталу до сальдо банківських кредитів відповідно до рекомендацій по формуванню оптимальної структури капіталу повинна бути в співвідношенні 60% власний капітал і 40% позикові джерела фінансування.
4. Термін акумулювання виручки для покриття внеску оцінюється андеррайтером на підставі звіту про рух грошових коштів, розкриває джерела

надходження грошей компанії і напрямку, в яких вони витрачаються. Тому прогнози будуються на підставі даних звітів.

5. Частина застрахованого майна - оцінка обсягів застрахованого майна організації індивідуального підприємця.

Чим більше застраховано майна у організації від ризику втрати та ушкодження, тим вище ймовірність схвалення по кредиту. Для позитивного рішення необхідно дотримання як мінімум трьох з п'яти запропонованих метрик. Якщо метрика виконується, то присвоюється значення 2. Якщо є негативне відхилення не більше 15%, Метриці присвоюється значення 1. Якщо відхилення більше 15%, то присвоюється значення 0. Мінімальне значення метрик для можливості схвалення кредиту має бути не менше 6. Однак, якщо запитувана сума кредиту велика, то необхідно дотримуватися максимальну кількість метрик.

На четвертому етапі відбувається оцінка існуючої інформації про позичальника, як індивідуального підприємця і отримані дані коригуються. На основі підсумкової оцінки банк формує рішення.

Отже, якщо раніше при подачі заявки на отримання кредиту індивідуальний підприємець оцінювався тільки за стандартними параметрами оцінки позичальника фізичної особи, то в даному випадку буде використовуватися комплекс інформації, що враховує показники економічної діяльності позичальника. Використання даного підходу оцінки кредитоспроможності потенційного позичальника дозволить отримати і оцінити більше платіжної інформації про нього, що знизить надалі прострочену заборгованість за подібними кредитами, а також в разі присвоєння коректного рейтингу позичальника, дозволить їй запобігти.

Запропонований метод оцінки кредитного рейтингу позичальника дозволить більш розгорнуто проаналізувати діяльність клієнта.

2. Поліпшити процес повернення проблемних кредитів юридичних осіб за рахунок вибору найбільш раціональних способів роботи з простроченими позиками для кожного конкретного підприємства.

Актуальність запропонованого заходу полягає в тому, що в даний час в АТ «УКРСИББАНК» спостерігається висока частка кредитів у статусі дефодту. У зв'язку з цим банку пропонується проводити комплекс заходів, спрямованих на ретельну оцінку і розрахунок найбільш підходящого і вигідного способу погашення даної заборгованості.

«Комплекс заходів, спрямованих на підвищення якості проблемного кредиту, може включати такі дії:

а) залучення додаткового забезпечення: додаткових гарантій або поручительств, заставу майна або нерухомості;

б) продаж частини забезпечення;

в) урядові гарантії повернення позики (отримання коштів бюджету для погашення позики і відсотків по ній);

г) погашення кредиту за рахунок продажу активів позичальника;

д) посилений контроль дебіторської заборгованості та матеріальних запасів з боку банку, за рахунок чого вивільняється грошовий потік для оплати платежів за кредитом;

е) накладення штрафних санкцій;

ж) погашення кредиту за рахунок залучення позичальником додаткового капіталу і фінансової допомоги» [7, с.35].

При виборі способу виконання зобов'язань банком обов'язково здійснюється розрахунок фінансового результату угоди і грошового потоку відповідно до алгоритму, представленим на рисунку 3.3.

В даний час в АТ «УКРСИББАНК» активно використовується практика реструктуризації заборгованості. Однак залишається значна частка прострочених кредитів юридичних осіб, де цей інструмент погашення заборгованості виявився неефективним.

Тому рекомендується при виборі варіанту погашення простроченої заборгованості юридичних осіб сконцентрувати увагу на такому способі як поступка прав вимог, що укладаються між банком і новими кредиторами.

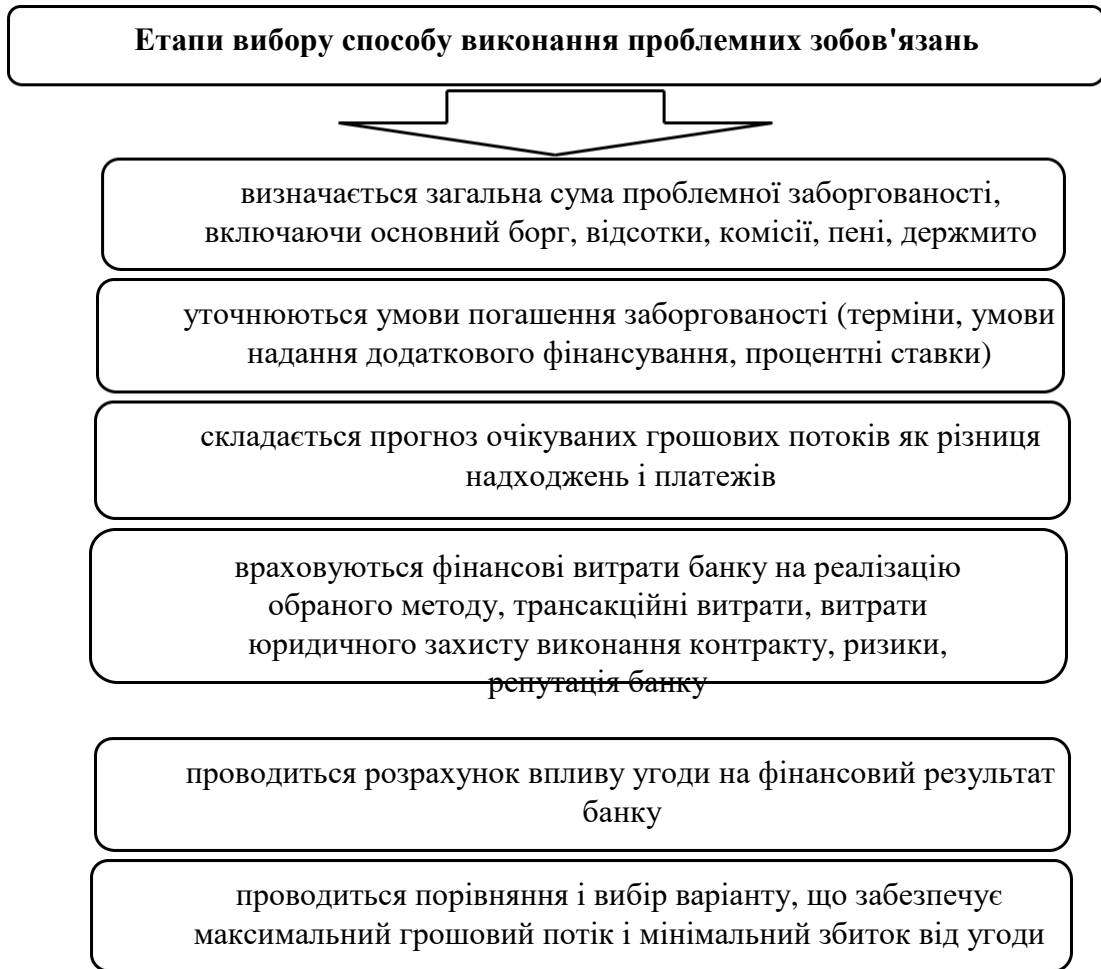

Рис.3.3 - Етапи вибору способу виконання проблемних зобов'язань

Переваги поступки прав вимог полягають в допомозі кредитору з метою позбавлення від витрат, пов'язаних з поверненням проблемних кредитів, фокусування на своїй основній діяльності, позбавлення від необхідності резервування додаткових коштів, передбачених для компенсації можливих втрат, поповнення оборотних коштів, часткового покриття своїх збитків, поліпшення офіційних статистичних показників за рахунок зниження частки проблемних кредитів. Недоліки цього варіанту для кредитора складаються в неможливості повернути всю суму в повному обсязі і упущену вигоду, проте цей інструмент повернення проблемної заборгованості часто стає найбільш ефективним з точки зору швидкості повернення коштів і більшої суми повернення коштів щодо інших методів.

Таким чином, АТ «УКРСИББАНК» були запропоновані заходи щодо поліпшенню якості його кредитного портфеля.

ВИСНОВКИ

В даний час у вітчизняних банках кредитування - один з найприбутковіших напрямків банківського обслуговування. У зв'язку з цим розгляд питань проведення структурного аналізу і оцінки якості кредитного портфеля в банку є особливо актуальними.

Для досягнення мети дослідження були вирішені такі завдання:

- розглянуто теоретичні аспекти структурного аналізу і оцінки якості кредитного портфеля комерційного банку;
- проведено структурний аналіз та оцінка якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК»;
- розроблені рекомендації щодо поліпшення якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

У першому розділі роботи вивчені теоретичні аспекти структурного аналізу і оцінки якості кредитного портфеля комерційного банку, розглянуто сутність кредитного портфеля комерційного банку, методи структурного аналізу і оцінки якості кредитного портфеля та вплив кредитного ризику на якість кредитного портфеля.

У комерційному банку кредитний портфель зазвичай являє собою надані кредити клієнтам, виражені в загальному обсязі чистої позичкової заборгованості в балансі банку на конкретну дату.

Кредитний портфель клієнтів займає значну частину до загальному обсязі кредитного портфеля і являє собою суму заборгованості фізичних і юридичних осіб за кредитними операціями. Під системою оцінки якості банківських кредитів слід розуміти сукупність кількісних методів розрахунку і якісних, суб'єктивних критеріїв, розроблених відповідно до реалізованої банком стратегії розвитку.

У другому розділі проведено структурний аналіз та оцінка якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК».

1. Кредитний портфель банку складається з кредитів фізичних осіб, юридичних осіб та кредитних організацій. Якщо у 2016 році питома вага кредитів юридичним особам становила 67,04 %, то у 2019 році вона збільшилась і становила 72,04 %. Частка кредитів, які видані фізичним особам у 2016 році становила 32,96%, і в наступні роки мала тенденцію до зменшення, у 2020 році становила 28,07%.

2. В АТ «УКРСИББАНК» сформовано диверсифікований кредитний портфель, значну частку якого становлять кошти надані підприємствам, що проводять комерційну діяльність і торгівлю, промислове виробництво, сільське господарство та харчову промисловість.

3. У роботі проаналізовано і виявлено, що 75% кредитів повертаються вчасно., а більше 21% кредитів мають статус дефолту.

4. Кредити та заборгованості клієнтів у 2019 та у 2020 роках мали якість нижче середньої 43,09% та 39,75% відповідно. У категорії якості дефолту мали місце 0,18% кредитів.

5. Значущим інструментом формування якісного кредитного портфеля банку є використання інструментів забезпечення. Більше 70% кредитів забезпечені гарантіями та депозитами протягом останні чотири роки. Частка кредитів, які забезпечені споживчими товарами, зростає з кожним роком. Так у 2017 році їх частка становила 8,31%, а у 2020 році вона зросла до 17,10%. Частка кредитів, які забезпечені нерухомістю навпаки зменшується з кожним роком. Якщо у 2017 році їх частка становила 18,88%, то у 2020 році вона знизилась до 7,97%.

6. Результати структурного аналізу і аналізу якості АТ «УКРСИББАНК» свідчать про середню якість сформованого кредитного портфелю банку.

7. У третьому розділі роботи виявлено, що в результаті отриманих даних аналізу структури і якості кредитного портфеля АТ «УКРСИББАНК» спостерігаються дві основні проблеми:

- досить велика частка кредитів і заборгованостей в активах банку з простроченими платежами;

- в портфелі кредити в статусі дефолту становить більше 20% від всього портфеля прострочених позичок, що свідчить про низьку ймовірність їх погашення.

Для вирішення зазначених проблем АТ «УКРСИББАНК» рекомендується:

1. Провести заходи щодо вдосконалення оцінки кредитоспроможності потенційного позичальника використовуючи комплекс наявної інформації про позичальника і як про індивідуального підприємця.

2. Поліпшити процес повернення проблемних кредитів юридичних осіб за рахунок вибору найбільш раціональних способів роботи з простроченими позиками для кожного конкретного підприємства.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бугель Ю. Поняття кредитного портфеля комерційного банку та необхідність ефективного управління ним / Світ фінансів. 2011. № 2. С. 98—107.
2. Волкова Н. І., Кункель А. О. Тенденції та особливості кредитної діяльності вітчизняних банків на сучасному етапі розвитку економіки. Економіка і організація управління. 2018. № 1. С. 52–63.
3. Волкова Н.І. Сутність інноваційної кредитної політики банку / Н.І. Волкова, А.В. Гаврікова // Економіка і організація управління. Збірник наукових праць. Випуск № 5. – 2015. – С. 3-12.
4. Гайдукович Д.С. Теоретичні засади формування комплексу банківського маркетингу. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2017. Вип. 6 (4). С. 191-195.
 - a. Дані наглядової статистики / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/statistic/supervision-statist/>
5. Деменков А. В. Кредитный портфель коммерческого банка: природа возникновения и совершенствование методов управления / А.В. Деменков // Вектор экономики. 2019. № 5 (35). С. 126.
6. Ермоленко О. М. Формирование системы оценки качества банковских кредитов. // Естественно-гуманитарные исследования. 2019. № 24 (2). С. 27-30.
7. Зверук Л. А., Лисенко Т. С. Управління кредитною діяльністю банківських установ: сутність, практика, напрями вдосконалення. Бізнес Інформ. 2019. № 1. С. 349–357. URL: https://www.businessinform.net/export_pdf/business-inform-2019-1_0-pages-349_357.pdf
8. Карпчук Л. А. Оцінка механізму управління кредитним портфелем комерційних банків України в сучасних умовах. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка». 2016. № 3. С. 21–26. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/5583/1/6.pdf>

9. Карчева Г. Т. Нові підходи до регулювання кредитного ризику банків / Регулювання діяльності банків в умовах глобальних викликів : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Примостки. — Київ : КНЕУ, 2012. — С. 239—265.
10. Ковалева Т. М., Валиева Е. Н., Хвостенко О. А. Финансы, деньги, кредит, банки. Москва: Кнорус, 2017. №2. С. 30-35.
11. Коваленко С. Б. Кредитный портфель банка и его роль в предотвращении кредитного риска // Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета. 2019. № 1 (75). С. 101-104.
12. Колодізев О. М. Оптимізація кредитного портфеля банку за критеріями прибутковості, ризику та ліквідності / Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2015. Вип. 1. —С. 19—27.
13. Лаврушина О.И. Основы банковского менеджмента. /Под ред. О.И.Лаврушина. М. : ИНФРА-М, 2017. С. 140.
14. Лисенок О. В. Управління кредитним ризиком банку в умовах нестабільності вітчизняної економіки / Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2016. № 5. С. 171—177.
15. Макаренко Ю. П., Самойлова Д. О. Теоретичні аспекти управління кредитним портфелем банківської установи. Економіка та держава. 2020. № 6.С. 87–91. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.6.87
16. Основні показники діяльності банків України. – Режим доступу:
17. Офіційний сайт АТ «УКРСИББАНК» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://my.ukrsibbank.com/ru/personal/>
18. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=205521&cat_id=201598
19. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/>

20. Рац О.М. Дослідження впливу якості кредитного портфелю на ефективність кредитної діяльності банку як складова моніторингу кредитного ризику [Електронний ресурс] / О.М. Рац. — 2015. — Режим доступу до ресурсу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2015_1\(5\)__7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2015_1(5)__7) (дата звернення 20.12.2020).

21. Семенча І. Є. Ефективне управління кредитною діяльністю банку: системний погляд професійного менеджера. Інфраструктура ринку. 2019. № 34. С. 291–297. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct34-42>

22. Семенча І.Є. Управління кредитним банком у сучасних економічних умовах в Україні: проблеми та шляхи подолання [Електронний ресурс] / І.Є. Семенча, А.А. Ткачова. — 2014. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3117> (дата звернення 19.12.2020).

23. Серик Ю.В. Управління кредитним портфелем банку [Електронний ресурс] / Ю.В. Серик. — 2012. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econupr_2012_4_14 (дата звернення 19.12.2020).

24. Смирнова Е. А. Проблемы управления активами и пассивами коммерческого банка. // Экономика и предпринимательство. 2017. № 11 (88). С. 954-957.

25. Тавасиева А. М. Банковское дело: управление и технологии / под ред. А.М. Тавасиева. М. : ЮНИТИ, 2017. С.98.

26. Черная А. В. Финансовый анализ как инструмент оценки качества кредитного портфеля // Аллея науки. 2019. № 4 (31). С. 326-328.

27. Шевелёв Р. А. Международная практика оптимизации кредитного портфеля банка и ее применение для российского рынка / Р.А. Шевелёв // Инновации и инвестиции. 2019. № 4. С.187-190.

28. Non performing loans ratio [Electronic resource] // Global economic data, indicators, charts & forecasts. — Available at : <https://www.ceicdata.com/en/indicator/non-performing-loans-ratio>.

29. NPL ratio in Europe [Electronic resource] // Debt collection agency. — Available at : <https://theagency.bg/en/the-countries-with-the-most-problematic-loans-in-europe/npl-europe-q1-en-2>.